



## מדוע החליטו הסינים להחיל את חוק הביטחון בהונג-קונג דווקא עכשיו?

### מאת רועי ילינק

מבט מבס"א מס' 1,643 , 14 ביולי 2020

**תקציר: בשנת 1997 העבירה בריטניה את האחריות על הונג-קונג, לאחר כ-150 שנים בהם שלטה בעיר-מדינה, לידיה של סין. עשרים ושלוש שנים לאחר מכן, בתחילת יולי 2020, חוקקה סין חוק ביטחון המרחיב את סמכויותיה במקום, בצעד המעיד על נחישותה להרחיב את מרחב שליטתה והשפעתה תוך התעלמות מהביקורת הבינלאומית.**

בראשית יולי 2021 חוקקה סין חוק ביטחון המרחיב את סמכויותיה בהונג קונג, בסתירה למה שסוכם בינה לבין בריטניה בעת העברת המושבה לשלטונה, ללא התייעצות עם הפרלמנט המקומי כמתחייב מהסכם ההעברה, ותוך התעלמות מהמהומות וההפגנות הנרחבות בהונג-קונג בחודשים האחרונים. לפי החוק החדש יוכפפו 7.5 מיליון תושבי הונג קונג למגבלות המוטלות על תושבי סין ובכללן איום במאסר עולם על המורשעים בחתרנות, אישום שגרתי המשמש את הממשל הסיני לכליאת מתנגדיו ופעילי זכויות אדם. זה ככל הנראה השינוי הפוליטי המשמעותי ביותר בהונג קונג מאז העברתה לסין, ולפיכך קשה להתעלם מהעיתוי בו בחרה בייג'ינג להכריז על החלת החוק - בעיצומה של מגפת הקורונה שפרצה בסין ובעת בה שקועה בייג'ינג במאבקי גבול עם הודו ורוסיה ובתחרות הולכת ומחריפה עם ארה"ב על הגמוניה עולמית.

הסינים עשו זאת משום שהם יכולים, ומשום שהם רוצים להמשיך ולהרחיב את תחום השפעתם. מזה זמן מה הם בוחנים את תגובת הזירה הבינלאומית המונהגת בידי ארה"ב להתנהלותם, החל בדיכוי המיעוט האויגורי בשינג'יאנג, דרך הפעולות התוקפניות בים סין הדרומי, וכלה בהתפרצות מגפת הקורונה שבמידה רבה נגרמה כתוצאה מהתנהלותה הכושלת של ההנהגה הסינית. היועץ לביטחון לאומי של ממשל טראמפ, רוברט אוברייין, טען כי וושינגטון לא השכילה להבין את התנהלותה של סין ואף כינה חוסר הבנה זה כ"כישלון הגדול ביותר של מדיניות החוץ האמריקאית מאז שנות השלושים".

בכל אחת מזירות אלה יצאה בייג'ינג כמעט ללא פגע, דבר שחזק את ביטחונה העצמי ביכולתה לעשות ככל העולה על רוחה, והביאה להחלת חוק הביטחון בהונג קונג. דומה שסין תחת הנהגתו של שי ג'ינפינג מבקשת להבהיר לעולם כי בכוונתה להמשיך ולנהוג כראות עיניה, וכי כל ביקורת על התנהלותה, פנימית או חיצונית, מהווה איום על עצם קיומה. כדבריו של ג'אנג שיאומינג, סגן מנהל המשרד הסיני לענייני הונג קונג

ומקאו, בתגובה לעיצומים שהטיל הסנט האמריקני על בייג'ינג: "העידן בו לסינים היה אכפת ממה שאחרים חושבים, ושבו הם נשאו עיניהם לאחרים, הוא בחזקת העבר. הוא לעולם לא ישוב". השאלה היא אם מדינות המערב ישכילו לקרוא את המפה הבינלאומית המתעצבת מחדש או שימשיכו לטמון ראשם בחול.

\* רועי ילינק הוא דוקטורנט בחוג ללימודי המזה"ת באוניברסיטת בר-אילן העוסק בממשק בין מדינות המזה"ת וסין, עמית מחקר בפורום קהלת ובפרוייקט ChinaMed ועיתונאי עצמאי.